

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus) (liitteet 1 ja 2)

o Asetuksessa veloitetaan hyvinvointialueita toimittamaan tietoja kuukausittain huhtikuusta alkaen. Jotta kausien täydelliset tiedot pystytään toimittamaan automatisoidusti tällä syklillä, se edellyttää kaikin osin toimivia prosesseja ja järjestelmiä. Vuonna 2023 hyvinvointialueet ovat juuri aloittaneet toimintansa ja takana on merkittävä muutos, jossa on määritelty uudet prosessit organisaatiolle sekä otettu käyttöön uudet talouden järjestelmät. On todennäköistä, että muutos jatkuu tietyin osin vuoden 2023 puolelle ja tilanteen tasaantumiseen ja normalisoitumiseen menee aikansa. Pyydämme huomioimaan että uuden organisaation häiriöttömän toiminnan turvaaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen ovat vuoden 2023 aikana kriittisiä tehtäviä, joihin myös talouden asiantuntijoiden aikaa tulee kulumaan. Tästä syystä raportoinnin lisäämistä ja tarkentamista tulisi vakavasti harkita toteutettavaksi vasta esim. vuodesta 2024 eteenpäin.

2. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportoinnin kokonaiskuvasta (esitetyt raportointikokonaisuudet ja niiden sisällöt) ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 3, 4, 5 ja 8, taulukkomallit)

Raportointikokonaisuuksissa HTAS ja HHTPA edellytetään raportoimaan tiedot tiliryhmätasolla yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolisen toiminnan (yleinen toimiala ja markkinoilla tapahtuva toiminta) osalta. Lisäksi myös raportointikokonaisuudessa HHTNR tiedot tulee raportoida samaa jakoa noudattaen (mukaan lukien yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolinen toiminta). Palvelua tuottavissa yksiköissä voi olla yleiskatteisen rahoituksen piiriin kuuluvaa sekä sen ulkopuolista toimintaa. Yleiskatteisen toiminnan erottaminen edellyttää erillistä kustannuslaskentaa, joka vaatii lisäresursseja sekä tietojen tuottamisen mahdollistavia järjestelmäratkaisuja, mitkä lisäävät kustannuksia. Pyydämme ottamaan huomioon, että tarkkoja tietoja ei mahdollisesti saada toivotulla tarkkuudella organisaation toiminnan alkuvaiheessa.

Yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolisen toiminnan osalta olisi lisäksi hyvä vielä selkiyttää, mitä kaikkea toimintaa tässä yhteydessä tulee raportoida.

Raportointikokonaisuuteen HKLMY sisältyy vaatimus kilpailulain 30 d§:n mukaisen markkinoilla tapahtuvan eriytetyn toiminnan raportoinnista automatisoidun talousraportoinnin yhteydessä. Ohjeistus raportointiin on vieläkin monin osin epäselvä. Tilinpäätöksen yhteydessä raportoitujen tietojen muodostamiseen on tarvittu kunnissa ja kuntayhtymissä kirjanpidon ulkopuolista jälkilaskentaa ja tiedot on koottu esim. exceleissä. Tietojen tuottaminen automatisoidusti edellyttäisi uusia järjestelmäratkaisuja ja lisäresurssia, mikä lisää kustannuksia. Pidämme vaatimusta markkinaehtoisesta toiminnan raportoinnista automatisoidun talousraportoinnin yhteydessä kohtuuttomana varsinkin ison organisaatiomuutoksen jälkeisenä aikana, jolloin prioriteetti on talouden perusprosessien toimivuuden varmistamisessa.

HHYTT-raportointikokonaisuudessa THL:n erillistarpeiden sisältö on muuttunut tietyin osin, mikä voi aiheuttaa haasteita tiedon tuottamisessa halutulla jaottelulla. Esimerkiksi hammassairauksien ja suu- ja leukakirurgian erottelu sekä päiväkirurgian kustannusten erottelu leikkaustoiminnan muusta leikkaustoiminnasta.

Yleisenä huomiona automaattiseen taloustietojen raportointiin liittyen raportoinnin poikkeamien kommentointi hyväksyntäpalvelussa on koettu työllistäväksi ja tapauksissa joissa poikkeama johtuu normaalista vuosien välisestä vaihtelusta myös osittain turhaksi.

3. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartasta (liite 6)

Ei lausuttavaa.

4. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokituksen (liite 7)

Jotta raportoinnista saataisiin oikeasti automaattista, tulisi pyrkiä minimoimaan jatkuvat muutokset palveluluokkien sisällössä.

Palveluluokkien 6020 Hyvinvointialuelain mukaiset rajoitetut yleisen toimialan tehtävät ja 6030 Markkinoilla tapahtuvan toiminnan kokonaisuus tulevat olemaan haasteellisia. Näihin luokkiin kohdistuvien kustannusten erottaminen muista kustannuksista on erittäin vaikeaa. Emme kannata näiden uusien luokkien lisäämistä

5. Lausuntonne THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)

THL: Benchmarkingin kustannustietojen toimittaminen samaa kanavaa pitkin Valtiokonttorin automaattisen talousraportoinnin tietojen kanssa on varmasti järkevää. Tietoja ei kuitenkaan saada automaattisesti kirjanpidosta, vaan vaatii vastaavaa erillislaskentaa kuin aikaisemminkin.

6. Lausuntonne teknisistä määritteistä ja pakollisuuksista (taulukkomallit ja tekniset taksonomia- ja tiedostopakettit, ks. linkit)

Ei lausuttavaa

Hämeenniemi Heli
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue